

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra filologických studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Lucie Šlapáková

Název práce: Materielle Erinnerungen an Leben und Werk ausgewählter Schriftsteller aus dem böhmisch-bayerisch-österreichischen Grenzgebiet

Hodnotil (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Markéta Balcarová, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo zmapovat „materiální vzpomínky“ na vybrané německy píšící spisovatele ze Šumavy (nejedná se ve všech případech o „böhmisch-bayerische Schriftsteller“, jak píše autorka v úvodu na str. 7). Autorka jednotlivé spisovatele (Klostermanna, Schotta, Watzlika, Blaua, Multerera) nejprve představuje (život a dílo) a poté se věnuje stopám / zejména památníkům a pamětním deskám a místům, kterými na autory společnost vzpomíná jako na kulturní dědictví, a to na české i německé straně hranic. Cíl práce byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka si vybrala téma, které je spojené s prací v terénu a je třeba ocenit, že se na daná místa vydala a většinu z nich vyfotografovala, takže má čtenář představu, jak dané „materiální vzpomínky“ aktuálně vypadají. (Jedno místo dokonce zanesla do google map, aby se o něm dozvěděli turisté i z internetové mapy.) Současně autorka upozorňuje okrajově i na další skutečnosti, díky nimž zůstali daní autoři v povědomí veřejnosti. V tomto smyslu je ale podle mého názoru označení pojmem „materiální vzpomínky“ nepřesné, protože se jedná např. i o „myšlenky“ těchto autorů, jak sama autorka v úvodu (str. 8) tyto vzpomínky označuje. Nabízelo by se tedy buď tento typ vzpomínek vynechat, nebo název práce přejmenovat ve smyslu Aleidy Assmann a mluvit např. o „kulturní paměti“. Jestliže autorka k tomuto typu „vzpomínání“ počítá i (populárně) vědecké sborníky, které jsou těmto autorům věnovány, pak překvapuje, že je nezmiňuje u Watzlika, Klostermanna a Schotta, ale pouze u Multerera a Blaua.

Co se výběru autorů týče, tak se čtenář pozastaví nad tím, proč se autorka soustředí na tři autory z Nýrska a k nim přibírá zrovna Karla Klostermanna. Při tvorbě korpusu by bylo určitě vhodnější zaměřit se například pouze na konkrétní oblast (Nýrsko), aby nepůsobil výběr nahodile.

Představení života i díla jednotlivých autorů je vhodnou teoretickou částí práce, je ale bohužel spíše obecné. Zejména u autorů (Watzlik a Klostermann), ke kterým již existuje dostatek sekundární literatury (u Watzlika např. Koschmal/Maidl: Hans Watzlik – Ein Nazidichter? z roku 2006, u Klostermanna sborník V ráji realistickém z roku 2009), by bylo vhodné na ni odkázat aspoň v poznámce pod čarou a použít ji také při popisu literární tvorby autorů, který je ve všech případech povrchní. Ve všech případech se jedná o konstantní nekritickou chválu těchto autorů a pouze obsahový popis jejich děl, aniž by autorka přiblížila specifičnost jejich tvorby. Autorka například stále znovu opakuje, že autoři „krásně“ (wunderschön, schön) – str. 8, 12, 13, 43, 68 zobrazují šumavskou krajinu, která je samozřejmě sama o sobě „krásná“ (schön) – str. 7, 12, 13, 41, 46, 50, 64. To, že např. Anton Schott psal masově velké množství populárních, co se formy a jazyka týče ne příliš kvalitních děl, není z práce zřejmé (k tomu se vyjádřila např. Hinterholzer, kterou autorka cituje, jedná se tedy o dostupné informace). Práce představuje všechny autory rovnocenně jako skvělé spisovatele.

Praktickou částí diplomové práce jsou kapitoly o „životních zastávkách“ a s nimi souvisejících „materiálních vzpomínkách“ věnované jednotlivým autorům. Tato část práce je zdařilá, je doplněna přílohami (fotografiemi). Zajímavé by bylo, kdyby autorka zjistila, kdy a u jaké příležitosti byla konkrétní „materiální vzpomínka“ na dané místo umístěna. Tyto informace autorka poskytuje jen k některým pamětním místům.

Po kapitolách věnovaných jednotlivým autorům a daným „materiálním památkám“ se autorka zabývá řemesly typickými pro Šumavu – sklářstvím a dřevařstvím, kterým se v beletristickém a etnografickém díle věnovali i někteří z daných autorů. Tuto kapitolu bych nazvala spíše „exkurzem“, protože s tématem práce nesouvisí přímo.

Nakonec se autorka ještě souhrnně soustředí konkrétně na obec Nýrsko a horu Ostrý a na pamětní místa autorů, která se tam vyskytují. Tuto kapitolu by bylo vhodné rozčlenit do kapitol k jednotlivým autorům.

Co se stylu týče, v práci se nacházejí občas úsměvné věty typu „Es gibt Menschen, die nicht gerne lesen und sich lieber die Verfilmung anschauen.“ (Autorka má radost z toho, že byl zfilmován Klostermannův text „V ráji

šumavském“ (str. 14), protože někteří lidé neradi čtou a raději se podívají na film.) Podobně čteme na str. 13: „Die Lesung kann für manche aufgrund der realistischen Beschreibungen des Lebens der Menschen eine Herausforderung sein.“ Je pravda, že v dnešní době lidé čtou méně než dříve, ale taková tvrzení do diplomové práce nepatří.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev je celkově na dobré úrovni, i když se v textu občas objevují stylistické (např. „Lesung“ místo „Lektüre“ v citátu výše) a gramatické chyby a překlepy. Autorka správně cituje, seznam zdrojů by bylo vhodné doplnit o sekundární literaturu k Watzlikovi a Klostermannovi (viz můj komentář výše), dále by se hodilo v práci (v úvodu a seznamu sekundární literatury) použít teorii ke kulturní/kolektivní paměti Aleidy Assmann (viz komentář výše). Kapitoly jsou členěné přehledně, přílohy jsou cenným obohacením práce.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z práce je dobrý, cíl byl splněn, ačkoli teoretická část (popis života a hlavně díla autorů) je částečně povrchní. Autorka prokázala zájem o danou problematiku již ve své bakalářské práci a i nyní se vydala na cestu po pamětních místech dalších vybraných spisovatelů, což je chvályhodné..

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Jak si vykládáte skutečnost, že je v Bavorsku po Watzlikovi pojmenováno velké množství ulic a v České republice nikoliv? U Karla Klostermanna je tomu patrně naopak, většina „jeho“ ulic je na českém území. Proč tomu tak podle Vás je?
2. V práci jen kuse zmiňujete otázku národnostního/nacionálního smýšlení jednotlivých autorů. Mohla byste se k této problematice vyjádřit blíže? Myslíte, že tato problematika má i vliv na slávu autorů?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): velmi dobře

Datum: 14.5.2024

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra filologických studií

Podpis:

KOPIE SE SHODUJÍ
S ORIGINALÉM